

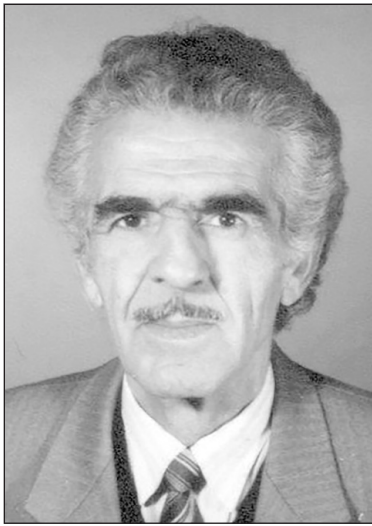
ՀԵՆՐԻԿ ՍԱՀԱՎԱՅԱՆ - 80

1980-2000 թվականների վիճակագրական երթի արժանավոր ուղեկիցը՝ բանաստեղծ, թարգմանիչ, Վրաստանի հայ գրողների միության քարտուղար Հենրիկ Սահակյանը, այս տարի կդառնար 80 տարեկան... Նրա կյանքը եւ ստեղծագործական ուղին ընդհատվեց 2002թ., երբ ընդամենը 65 տարեկան էր...

Ծնվել է Թբիլիսիում, 1937-ին: Ոսկե մեդալով ավարտել է Թբիլիսիի թիվ 94 հայկական միջնակարգ դպրոցը, Սվերդլովսկի՝ Ուրալյան Պետականակարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետը, Մոսկվայի օտար լեզուների պետդասընթացի իսպաներեն բաժինը: Ստեղծագործել է հայերեն, վրացերեն, ռուսերեն:

Առաջին բանաստեղծությունները լույս են տեսել մեր թերթի էջերում, որն այն տարիներին կոչվում էր «Սովետական Վրաստան»: Արդեն երիտասարդական օրերից թերթը դարձավ ոչ միայն Հենրիկ Սահակյանի ստեղծագործական ոգորումների արտահայտիչը, այլ նաեւ՝ ինչպես շատերի համար, ով զբաղվում էր գրականությամբ, ուղղորդը. նա հաճախակի այցելում էր թերթի «Մշակույթի ու գիտության» բաժնի վարիչ, անվանի արձակագիր Բենիկ Սեյրանյանին (1913-2003 թթ.), կիսվում եւ խորհուրդներ էր ստանում նրանից: Այդ ժամանակաշրջանի վիրահայ գրական հարթակը՝ Թբիլիսիում հրատարակվող «Կամուրջ», «Վերնատուն» տարեգրքերը, անհնար է պատկերացնել առանց Հենրիկ Սահակյանի հեղինակի: Ժամանակակիցների վկայությամբ, բանաստեղծն

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԹԻ ԱՐԺԱՆԱԿՈՐ ՈՒՂԵԿԻՑԸ

«Հենրիկը դասարանի սիրտն էր: Հիանալի կազմակերպիչ, «լիդեր»՝ այդ բառի ամենաբարի իմաստով: Ընկերներին որեւէ կերպ օգնելը, խորհուրդ տալը, իր հերթին՝ խորհուրդ հարցնելը նրա ապրելակերպն էր: Հենրիկին օտար էին վերապահ մոտեցումը կամ ցուցադրականությունը: Դասընկերները սիրում էին նրան՝ իր պարզ ու սրտաբաց խառնվածքի, իսկ ուսուցիչները՝ ուշիմ, հետաքրքրասեր ու պարտաճանաչ աշակերտ լինելու համար: Գրականության հանդեպ առանձնակի սերը նկատվեց արդեն դպրոցական տարիներից, առաջին բանաստեղծությունները նվիրված էին հայրենիքին եւ մուլնչափ անկեղծ ու պոռթկուն էին...»:- Այսօր այսպես է հիշում իր սանին վիրահայ ճանաչված ու սիրված թբիլիսցի գրող-մանկավարժ Խաժակ Եփրիկյանը:

այդ աշխարհի գրական երեկոների պարտադիր մասնակիցն էր եւ այդ միջավայրում մշտապես դրսեւորվել է իբրեւ մի գործող հայտնության, գրական ինչ-որ վիթխարի արարման ծարավի ստեղծագործող, իբրեւ ներքին, ազնվացնող դրամատիզմ ունեցող մտավորական:

Իր առաջին՝ «Հրկիզվող կաղնի» ժողովածուում (1982թ., Թբիլիսի, «Մերանի»), բանաստեղծը մտորում է հայրենասիրության, սիրո, մարդկային բարության, պատերազմի պատճառով մանկությունից զրկված մանուկների մասին: Այդ մտորումների ենթատեքստում համարձակորեն առաջադրում է՝ «Ո՞վ եմ ես, որտեղի՞ց եմ գալիս եւ ո՞րն եմ գնում» խնդրահարույց հարցերը, որոնք յուրատիպ պատասխաններ պիտի գտնեին նաեւ ընթերցողի ներաշխարհում:

«Հրկիզվող կաղնի» ժողովածուին հաջորդեցին հեղինակի լռության տարիները. լռեց, որովհետեւ ապրում էր հոգու ճգնաժամ, որ ծնվել էր հուսախաբությունից: Ստեղծագործողի հոգին, սակայն, երկար չի կարող լռել, բանաստեղծն ասելիք ուներ եւ ասաց: 90-ականներին, մերօրյա տագնապների, ցավերի եւ հույսերի անդրադարձը եղավ նրա «Աթրեանցում» ժողովածուում, ապա ընթերցողի սեղանին դրվեց հայ դասական բանաստեղծ Զովհաննես Շիրազին նվիրված «Հարություն» (1997թ.) պոեմը: Այս ժանրի գործերում Սահակյանը հաճախ դիմել է պատմական թեմաների:

Մեր թվարկության առաջին դարի հռոմեական կայսր Ներոնին է նվիրված «Ներոն» (2001թ.) պոեմը, որտեղ կայսեր պատմական կերպարը վեր է հանված իբրեւ ցասկոտ բողոք ընդդեմ բիրտ ուժի ու կամայականության: Նրա ստեղծագործական աշխարհում տեղ է գտել նաեւ չափածո դրաման, ինչի հետաքրքիր օրինակ է «Հիսուսի աշակերտը» (2000թ.),

ուր վեր է հանված Գրիգոր Լուսավորչի պատմական կերպարը: 2001-ին լույս տեսած «Աղավնիները թռչում են հյուսիս» բանաստեղծական գիրքը ամբողջովին ներծծված է սիրո զգացումով: Մերն ապրելու տենչի հանգրվանն է, ահա նրա քառատողերից մեկը.

«Կպատահի՞՞ երբեւէ, որ ինձ հանկարծ հիշես, /Որ կարոտով քո սրտի՝ նայես դեպի հարավ, /Հիշես այն թուխ պատանուն, որ քեզ գրկեց մի օր, /Եվ ոսկին քո վարսերի իր շուրթերին առավ...»:

Գրքում առկա է հազվադեպ մի իրողություն, բանաստեղծությունները մատուցվել են հայերեն ու ռուսերեն, եւ թարգմանությունը կատարել է ինքը հեղինակը՝ այդ կերպ ապավինելով բնագրին, այսինքն՝ ինքն իրեն:

Ընդգծենք նաեւ, որ Հենրիկ Սահակյանն առանձնակի ավանդ ունի թարգմանական ասպարեզում: Նա իսպաներենից թարգմանել է Գ.Մարկեսի, Խ.Կորտասարի, Գ.Լորկայի եւ Պոլիգի պատմվածքներն ու վիպակները: Վրա-

ցերենից՝ Տարիել Ճանտուրիայի «Բարձր՝ ատոմագերծ գոտի» ժողովածուն, Աննա Կալանդաձեի, Մուրման Լեբանիձեի, Մուխրան Մաճավարիանու, Ջանսուղ Չարկվիանու ստեղծագործությունները: Գործեր, որոնք ցուցանում են բանաստեղծի ու թարգմանչի ստեղծագործական բեղուն ընթացքը: Նրա ամենամեծ գործը, սակայն, մնաց անավարտ. դա վրաց դասականների անթուղգիայի հայերեն թարգմանությունն էր: Ըստ գրչակից ընկերների վկայության, Սահակյանը վրաց ժամանակակից բանաստեղծների գրքերի սեփական թարգմանական գրադարան ստեղծելու մտադրություն է ունեցել: Ավա՛ղ, այդ մտադրությունն սկսել, բայց անավարտ է թողել...

Գրական բեղմնավոր գործունեության համար՝ Հենրիկ Սահակյանը պարգևատրվեց կառավարական բարձրագույն «Պատվո շքանշանով»: Իրենց գնահատականներում ոմանք հիացան, ոմանք քննադատեցին Հենրիկ Սահակյան բանաստեղծի ինքնատիպ ստեղծագործությունները, բայց լռության չմատնեցին:

«Եթե իմ ստեղծագործություններով ինձ հաջողվել է հուզել թեկուզ մեկ մարդու, մաքրել ու ազնվացնել թեկուզ մեկին, ուրեմն, իրավունք ունեմ հանգիստ խղճով ինձ բանաստեղծ համարել...»,- այս օրինաչափ կասկածանքն ու մտատանջությունը, որ ունեցել է Հենրիկ Սահակյան ստեղծագործողը, փարատվում է, երբ հաղորդակցվում ենք նրա ազնվացնող պոեզիային:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՂՆԱՅԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՍԿՍՎՈՒՄ Է «ՎՐԱՅ ԼԵԶՎԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ՝ 1+4 ԾՐԱԳՐՈՎ» ԳՐԱՆՅՈՒՄԸ

ԴԻՍՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ
ՎԵՐՋՆԱԺԱՄԿԵՏԸ ԱՊՐԻԼԻ 10-Ն Է

Ծրագրի շրջանակներում, ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչներին հնարավորություն է տրվում մրցույթի հիման վրա ներգրավել ստաժավորման գործընթացին: Հատուկ ստեղծված հանձնաժողովը կապահովի ստաժավորման ընտրության զնախատումը սահմանված չափորոշիչներով: Հաջողության հասած դիմորդները եռամսյա ստաժավորում կանցնեն պետական հաստատություններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում եւ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձանց մոտ:

Դիմումների ներկայացման վերջնաժամկետը ապրիլի 10-ն է, ծրագրին կարող է մասնակցել 60 դիմորդ:

Ստաժյորը իրավասու է սահմանված ժամկետներում կատարել ստաժավորման ղեկավարի կողմից տրված հանձնարարությունները, ծանոթանալ համապատասխան հանրային հաստատության յուրահատկությանը,

Հաշտեցման եւ քաղաքացիական իրավահավասարության հարցերով Վրաստանի պետախարարի աշխատակազմը Վրաստանում, ՄԱԿ-ի ասոցիացիայի համագործակցությամբ, իրականացնում է «Վրաց լեզվի նախապատրաստական հանրակրթական 1+4 ծրագրով» ստաժավորման պիլոտային ծրագրի գրանցումը: Ստաժավորման պիլոտային ծրագրի նպատակն է բարելավել Վրաստանում ապրող ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների զբաղվածությունը եւ, վերջին հաշվով, աջակցել նրանց քաղաքացիական ինտեգրման գործընթացում ներգրավմանը:

Ժառնակային փաստաթղթերին, օգտվել համապատասխան տեղեկատվությամբ Վրաստանի օրենսդրությամբ սահմանված կարգից, ներկա գտնվել եւ մասնակցել հանրային հաստատության կողմից կազմակերպված միջոցառումներին, աշխատանքի ընթացքում բացթողումների եւ թերացումների հայտնաբերման դեպքում, ստաժավորման ղեկավարին առաջարկել դրանց կարգավորման հնարավորությունները:

Ծրագրին մասնակցելու համար պարտադիր է վրացերենի ու մայրենի լեզվի իմացությունը: Որակավորման պահանջների թվում են հավակնորդի կողմից «Վրաց լեզվի նախապատրաստական հանրակրթական մեկամյա ծրագրի անցումը լինի վերոնշյալ 1+4 ծրագրի մասնակից եւ գրանցված լինի բակալավրիատի 3-4-րդ կուրսերում, մագիստրատուրայում, կամ լինի բակալավրիատի-մագիստրատուրայի շրջանավարտ: Գրասենյակային

համակարգչային ծրագրերի իմացությունը պարտադիր է:

Ինչ վերաբերում է անձնական ունակություններին, ապա ստաժյորը պետք է ունենա վերլուծական մտածելակերպ, ակտիվ եւ արդյունավետ հաղորդակցության թմային աշխատանքի ունակություն, կազմակերպվածություն եւ պատասխանատվության զգացում: Ծրագրին մասնակցելու համար, թեկնածուն անցնելու է հարցազրույց: Պարտադիր չէ, որ թեկնածուն լրացնի դիմումի ձեւաչափը եւ այն կցի համապատասխան փաստաթղթերին:

Ներկայացվելիք փաստաթղթերն են՝ շարժառիթային նամակը, 3x4 լուսանկար, անձնական վկայականի կամ անձնագրի պատճենը, տեղեկանք կամ հավաստագիր, որը հաստատում է 1+4 ծրագրի մասնակցությունը, տեղեկանք համալսարանում սովորելու մասին կամ դիպլոմի պատճենը եւ մեկ հանձնարարական:

Կոնտակտային հեռախոսն է՝ Էլիսո Լոմիձե - 596201030:

ՄԵԿՆԱՐԿԵԼ Է ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ՍՏԱՆԱԼ ձԱՆԿԱՅՈՂՆԵՐԻ ԳՐԱՆՅՈՒՄԸ

Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարությունը մարտի 27-ից սկսել է եւ մինչեւ ապրիլի 8-ը կշարունակի մասնագիտական կրթություն ստանալ ցանկացողների դիմումները:

Ցանկացողները կարող են, պետության լրիվ ֆինանսավորմամբ, յուրացնել ցանկալի մասնագիտությունը զբոսաշրջության, շինարարության, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների եւ այլ ուղղությունների ոլորտներում: Անձնական վկայականով գրանցումը կարելի է անցնել Վրաստանի տարածքում գործող հանրակրթական ռեսուրս-կենտրոններում եւ մասնագիտական հանրակրթական ծրագրերն իրականացնող հաստատություններում:

Այս տարի առաջին անգամ դիմորդներին հնարավորություն է տրվել գրանցումն իրականացնել էլեկտրոնային կարգով՝ www.vet.tmis.ge կայք-էջի միջոցով:

Հիշեցնում ենք, որ գրանցումը հնարավոր է մեկ ուղղությամբ գործող մեկից ավելի ծրագրերով:

Գրանցված դիմորդին գրանցումից մի քանի օր անց հանձնվում է քննական տոմսակը, որտեղ մանրամասն ներկայացված է թեստավորման վայրն ու ամսաթիվը: Թեստավորումն անցնելուց հետո, դիմորդներին տրվում է հնարավորություն վերանայելու գրանցման ժամանակ կատա-

րած ընտրությունը եւ մեկ ուղղության ներքո փոխել ծրագրի ցուցակը՝ ելնելով ստացած միավորներից եւ նախորդ տարիների վիճակագրական տվյալներից: Մասնագիտական թեստավորման ու թեստերի օրինակների հետ կարելի է ծանոթանալ www.naec.ge կայք-էջով:

Հանրակրթական հատուկ կարիքներ ունեցող անձինք գրանցումն անցնում են վերոնշյալ ընթացակարգով, թեպետ նրանք կարող են օգտվել մասնագիտական այլընտրանքային թեստավորումից, ինչը նախատեսում է մուլտիկարգապահական խմբի գնահատման եւ մասնագիտական ստուգման մոդ մեթոդ:

Նախորդ տարվա օրինակով այս տարի էլ գարնանային ընդունելությանը ազգային փոքրամասնության ներկայացուցիչ Վրաստանի քաղաքացիները, ովքեր ազգային արգելքի պատճառով չեն կարողանում ստանալ մասնագիտական կրթություն, հնարավորություն ունեն թեստավորումն անցնել հայերեն, ռուսերեն, ադրբեջաներեն: Նրանց համար վրաց լեզվի համապատասխան մակարդակով ուսուցման նպատակով, մասնագիտական ծրագրերում ներդրված է վրաց լեզվի ուսուցման մոդելը:

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱՅԼԱԶԱՆ

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ Է

ԼԱՐԻԻ ԱՐԿԱՍՏԵՐԸ

Անցյալ տարվա վերջերից սկսած մեր ազգային տարադրամը՝ լարին, բավականին տարանջատվել է ապրիլի 1-ից «ճանապարհ»-ի անցել լարին մինչ օրս:

Ս.ՎԱՐՈՒՆՅԱՆ

Նիստոմիդա

Նախ Դեյնք, որ լարին Դեյնք էր կոչվում, որը Խորհրդային Միության փլուզումից հետո նորանկախ Վրաստանում հայտնվեց 1993 թվականին: Այդ ժամանակ, դոլարի համեմատությամբ, կուպոնի արժեքը կազմում էր 5690, թեպետ մի քանի ամսում այն հասավ 102300-ի:

1994 թվականին Վրաստանում վավերացվեց հիպերարժեքը: Դոլարի համեմատությամբ, կուպոնի արժեքը հասավ 2 միլիոն 400 հազարի, ինչը պայմանավորվեց միլիոն արժողության կուպոնի տպագրումով:

1995 թվականին շրջանառության մեջ դրված ազգային տարադրամը՝ լարին, որի արժեքը սահմանվեց 1 միլիոն կուպոնի չափով, իսկ դոլարի նկատմամբ հարաբերակցությունը կազմում էր 1,3, ինչը պահպանվեց մինչև 1998 թվականը: Ռուսաստանում խոր ճգնաժամ սկսվեց, ինչը անմիջականորեն անդրադարձավ լարին արժեքի վրա, եւ, արդեն հոկտեմբերին դոլարի համեմատությամբ, այն կազմեց 1,4, իսկ տարվա վերջին հասավ 2,10-ի նշագծին: 1999 թվա-

կանի փետրվարին լարին սահմանեց իր առաջին պատմական արժեքը: Այն ժամանակ դոլարի համեմատությամբ, լարին արժեքը կազմեց 2,45: 2000-2005 թվականներին, դոլարի համեմատությամբ, լարին արժեքը տատանվում էր 1,70-2,20-ի սահմաններում: 2006 թվականից սկսվեց լարին կուպոնի ամրացումը, եւ 2007 թվականի վերջին, դոլարի համեմատությամբ, լարին արժեքը կազմեց 1,60-1,80: 2008 թվականի օգոստոսին, լարին համեմատությամբ, դոլարի արժեքը կազմեց 2,70-2,80: Ներկայումս որոշակիորեն գրանցվել է լարին ամրացում, ինչը անմիջականորեն անդրադարձավ դոլարի նկատմամբ կուպոնի նվազեցմանը: Այն ներկայումս կազմում է 2,44 լարի:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԳՅՈՒՐ...

ՇԱՔԱՐԱԽՏԻ ԱՌԱՋԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

Ընդհանրապես, շաքարախտի առաջացման կարեւոր գործոններից են մշտական շատակերությունը, սննդում դյուրամարս ածխաջրերի չափից շատ եւ հաճախակի օգտագործումը: Արյան մեջ շաքարի կայուն բարձրացումը ենթաստամոքսային գեղձի ինսուլին արտադրող բջիջների հիմնական գրգռիչն է եւ կարող է հանգեցնել դրանց ֆունկցիոնալ հյուսման:

Մի շարք դեպքերում, շաքարախտը պայմանավորված է ենթաստամոքսային գեղձի բորբոքային, վնասվածքային, անոթային եւ այլ բնույթի ախտահարումներով: Հաճախ հիվանդության առաջացումը կարող են խթանել հոգեխտորոշական լարվածությունը, սթրեսները: Վարակիչ որոշ հիվանդություններ, ներգատական համակարգի ախտահարումները, ինչպես օրինակ մակերիկամների կեղեւի ուռուցքների առկայությունը, կարող են խթանել շաքարային դիաբետի առաջացումը:

Սովորաբար շաքարային դիաբետի վերաբերյալ կասկածներն սկսվում են հաճախակի ծարավի, ջրից չհագեցման, դեպքում: Մասնագետներն ավելացնում են նաեւ մաշկի, հատկապես արմուկների շրջանում չորությունը, բերանից ազտոն իջեցնող հոտը, գունատությունը, առատ եւ հատկապես սառը քրտնարտադրությունը, անտեղի նյարդային վիճակը:

Այնուամենայնիվ, մասնագետները պնդում են, որ պետք է դիաբետ ախտորոշումն ունենալիս խուճապի մատնվել, քանի որ այն կառավարելի է: Փոխարենը պետք է մշտական ուշադրության առաջացում պահել ողջ օրգանիզմի օրգան-համակարգերը, քանի որ անուշադրության դեպքում հիվանդությունը կարող է ախտահարել ողջ օրգանիզմը:

Միտ-անոթային համակարգ

Դիաբետի առկայության դեպքում, ախտահարվում է սիրտ-անոթային համակարգը: Դիաբետը սրտի մի շարք հիվանդությունների խթանման պատճառ կարող է դառնալ: Ժամանակի ընթացքում դիաբետի հետեւանքով սկզբնորոշ են ենթարկվում անոթները՝ դառնալով այլ օրգան-համակարգերի ախտահարման պատճառ: Սրտամկանի ինֆարկտն ու ինսուլտները բավական հաճախ են հանդիպում դիաբետիկների դեպքում: Ախտահարվում են թե՛ մեծ, թե՛ մանր անոթները: Բավական հաճախ են հանդիպում երիկամների ֆունկցիայի խանգարման արդյունքում առաջացած հիվանդությունները: Հաճախ են շաքարային դիաբետ ունեցողներն ունենում հիշողության եւ ուշադրության պակաս:

Հարկ է իմանալ, որ ժամանակի ընթացքում վնասվում է նաեւ մարդու տեսողական համակարգը:

Ո՞ր ամսին է ծնվել ձեր կինը

Հունվարի կանայք

Հունվարին ծնված տիկնայք տարբերվում են անբերական լի եռանդով եւ հավակնությամբ: Իրենք շատ լուրջ են վերաբերվում հարաբերություններին ու կյանքին, բավականին պահպանողական են:

Երբեմն այս կանայք չափից ավելի քննադատող են կամ նույնիսկ մանրախնդիր, սակայն դա միայն այն պատճառով է, որ իրենք իսկապես Ձեզ համար ամենալավն են ցանկանում: Միեւնույն ժամանակ պետք է հիշել, որ սեփական զգացմունքների մասին իրենք նախընտրում են լռել:

Հունվարի կանայք իրենց մոտ են թողնում միայն այն մարդկանց, ում սիրում են, եւ որոնք իրենց հետ միմյանց ինտելեկտուալ մակարդակի վրա են գտնվում: Բացի այդ, եթե ցանկանում եք նրանց հետ մտերմանալ, պետք է նույն աշխարհայացքներն ունենալ:

Փետրվարի կանայք

Փետրվարին ծնված կանայք շատ ռոմանտիկ են, պարզապես իրենց հետ չփվելիս անհրաժեշտ է համբերության որոշակի չափաբաժին:

Ամեն տղամարդ չէ, որ կարող է հասկանալ իրենց խորհրդավոր հոգին: Ոչ բոլորն են հասկանում, թե ինչն է իրենց տրամադրության անընդմեջ փոփոխման պատճառը: Սակայն այդ կանայք հարկավոր չեն «բոլորը»: Իրենց յուրահատուկն է հարկավոր:

Փետրվարյան կանայք օժտված են վառ երեակայությամբ

եւ արատրակտ մտածելու ունակությամբ:

Դուք պետք է իմանաք, որ եթե դուք նույնիսկ մեկ անգամ ստեք նրանց, ապա այլեւս երբեք չեք տեսնի:

Մարտի կանայք

Մարտի կանայք խարիզմատիկ են եւ հմայիչ: Իրենք հավատարիմ են, եւ այդ պատճառով իրենց կարելի է գաղտնիքներ վստահել:

Այս հավատարիմ ու նվիրված էակները դժվարությամբ են սիրահարվում, իրենց հեշտ է վիրավորել մեկ բառով կամ սխալ կարծիքով: Մյուս կողմից էլ՝ տղամարդուն իրենք ընտրում են մեկ անգամ եւ ամբողջ կյանքի համար:

Ի դեպ, իրենց շատ համապատասխան կլինի մարտին ծնված տղամարդը:

Ապրիլի կանայք

Այս կանայք բնությունից դիվանագետներ են: Իրենք հեշտությամբ լեզու են գտնում ցանկացած մարդու հետ: Իրենց միակ թերությունը կարելի է համարել այն, որ ժամանակ առ ժամանակ սովորություն ունեն իրենք իրենց խղճալու:

Սակայն, պետք է հիշեք, որ ապրիլյան կանայք շատ խանդոտ են, իսկ այդ թեմայով ցան-

կացած վեճը պարզապես էնդոցինալ պայթյուն է: Այնպես որ, պետք չէ առիթ տալ: Իսկ եթե վեճն այնուամենայնիվ սկսվել է, փորձեք չշարունակել այն, այլ մեղմացնել: Կամ պարզապես հեռացեք սենյակից:

Մյուս կողմից, ապրիլյան կինը բոլորից լավ գիտի, թե ինչ է հաճույքը: Նա իսկապես կդարձնի ձեզ աշխարհի ամենաերջանիկ տղամարդը:

Այս կանայք, սակայն, սիրտը բացում են միայն նրանց առաջ, ով արժանի է իրենց վստահությանը, եւ ով կանի ամեն բան, որպեսզի չկորցնի այն:

Մայիսի կանայք

Մայիսն այն ամիսն է, երբ ծնվում են համառ եւ իրենց սկզբունքներին հավատարիմ կանայք: Իրենց ներքին ուժեղ եւ բարոյական կողմնացույցը երբեք չի ենթարկվում խախտումների:

Արտաքնապես այդ կանայք սովորաբար շատ գրավիչ են, ինչը, սակայն, համահունչ է իրենց բավականին բարդ բնավորության հետ:

Այսպիսի կանայք վտանգավոր են ցանկացած տղամարդու համար, ով կսիրահարվի նրանց: Որովհետեւ, եթե այդ կինը փոխադարձ ոչինչ չի զգում, ապա դա կվերածվի ողբերգական, գուցե ճակատագրական սիրո:

Եթե դուք երբեւէ սիրավեպ ունենաք մայիսին ծնված կնոջ հետ, ապա կարող եք վստահ լինել՝ դուք նրան կհիշեք ողջ կյանքի ընթացքում:

(Շարունակելի)

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Իմ հոգին կրեց բոլոր այն վերքերը, խոցերը, ջարդերը, մահերը, որը կրեց հայ ժողովուրդը: Այն բոլոր հրացանները իմ հոգու մեջ պայթեցին, այն բոլոր սրերը իմ հոգին մորթեցին:

ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ

(1875-1957)

Հայ մեծ բանաստեղծ

Ով դժբախտության մեջ լքի ընկերոջը, ինքը կճաշակի դժբախտության դառնությունը:

ՇՈՅԱ ՌՈՒՄԵԼՎԵԼԻ

(1172-1216)

Վրաց բանաստեղծ

Այն մարդուն, որը գրպարտանքներ է շնչում ուրիշների

ականջին, վեճիկի տնից:

ԹԱԼԵՍ

(մ.թ.ա. 640-548)

Հին հույն փիլիսոփա

Երբեք մի մատուցեք այնպիսի ծառայություններ, որոնց մասին չեն խնդրում:

ՕՍՈՐԵ ՂԸ ԲԱԼԶԱԿ

(1799-1850)

Ֆրանսիացի գրող

Ուրիշի գաղտնիքը հայտնելը դավաճանություն է, իրենք հայտնելը՝ հիմարություն:

ՎՈԼՏԵՐ

(1694-1778)

Ֆրանսիացի գրող, փիլիսոփա

Պետության մեջ ծուլ ու դատարկ մարդիկ նման են փեթակի բռներին, որոնք խժռում են աշխատող մեղուների մեղրը:

ՍԵՐՎԱՆՏԵՍ

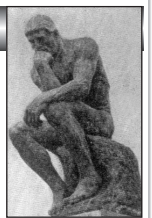
(1547-1616)

Իսպանացի գրող

Սարսափելի ժամանակներ ենք ապրում. գիտե՞ինք, որ պատերն ակամքներ ունեն, բայց որ նաեւ աչքեր ունեն՝ նոր ենք իմանում:

ՌԱՖԱՅԵԼ ՏԵՐ-ՍԱՐՅԱՆ

«Վրաստանի» ընթերցող

☺ - ճիշտ է, որ ձեր աղջկան ամուսնացնում եք:
- Այո, մի շաքարից:
- Իսկ փեսացուն գիտի՞, որ նրա մի աչքը ապակուց է:
- Ուզում եմք անակնկալ անել...
☺ Մի հավաքում մեկը հարցնում է կողքի տղամարդուն.
- Չգիտե՞ք՝ ով է այն

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ
սարսափելի այլանդակ կինը:
- Դա իմ կինն է:
- Օ, կներեք, ես հիմարություն արեցի:
- Հէ՛, չէ՛, այդ ես եմ ժամանակին հիմարություն արել:
☺ - Դուք կարո՞ղ եք ընտանիք պահել, հարցնում է հայրը իր

- Բայց դա շատ լավ է, դու պիտի ուրախանաս, ոչ թե տխրես:
- Ես այդպես էլ անում էի, քանի դեռ կինս այդ մասին չէր իմացել:
☺ Փողոցում հանդիպում են երկու ընկերուհի.
- Քեզ դու՞ր է գալիս իմ նոր շրջագծեստը:
- Ներիր, բայց ես վիճաբանելու ժամանակ չունեմ:

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

հազար 440 դրամ): Արտաքին ապրանքաշրջանառության ծավալները, 2016 թ. հունվար-փետրվարի համեմատ, աճել են 22,2 տոկոսով (761 մլն ԱՄՆ դոլար), ընդ որում՝ արտահանումն աճել է 20,1 տոկոսով (273,7 մլն դոլար), իսկ ներմուծումը՝ 23,5 տոկոսով (487,3 մլն դոլար):

Սայր Աթոռ Սուրբ
Էջմիածնում մար-
տի 30-ին, նախա-
գ ա հ ու թ յ ա մ Բ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին
Բ Ծալրագույն
Պատրիարք եւ Ամե-
նայն Հայոց կա-
թողիկոսի, պեղի է
ունեցել Գերագույն
հոգեւոր սինոդին

Մարտի 24-ի համեմատությամբ, ԱՄՆ դոլարի կուրսը նվազել է 0,30 դրամով:

ԱՌԱՋՆԱԽԱՐ

ՄՊԱՍՎԱԾ ՈՒ ԱՆՄՊԱՍԵԼԻ «ԳԻՔՈՐԸ»

Մարտի 29-ին, Թբիլիսիի Ալ. Գրիբոյեդովի անվան Պետական ռուսական դրամատիկական թատրոնի Փոքր դահլիճում, Թբիլիսիի Պ.Ադամյանի անվան հայկական պետական դրամատիկական թատրոնի թատերախումբը հանդես եկավ Յոպի. Թումանյանի «Գիքորը» պիեսի նոր պրեմիերայով: Բեմադրության հեղինակը թատրոնի ռեժիսոր Լևոն Ուզունյանն է:

Հիշեցնենք, որ Ուզունյանի «Գիքորի» նախնական տարբերակը 2012թ. թատերական ստուդիայի ջրջանավարտների դիպլոմային աշխատանքն էր: Այսօր՝ հինգ տարի անց, հանդիսատեսը նորից հանդիպեց ներկայացված «Գիքորին»:

Բեմադրական ուրույն դիմագծով ճանաչում գտած ռեժիսորը այստեղ հանդես եկավ «Գիքորի» նորովի ու աննախադեպ լուծումով: Պիեսի ծանոթ սյուժեում մենք տեսանք ե՛լ Թումանյանական, ե՛լ Ուզունյանական Գիքորին, եւ վերջինս, իր կերպարային հանգուցալուծմամբ, ոչ այլ ինչ էր, քան առաջինի հոգեբանական շարունակություն: Ըստ այդ լուծման, Գիքորը կենդանի է, նա մեր հոգում մշտապես ապրում է՝ իբրեւ անպարտելի բարության խորհրդանիշ...

Ծիծաղ ու արցունք, տխրություն ու ոգեւորություն, այսպես ու այս զգացումներով արձագանքվեց Վարդուհի Էլբակյանի (Գիքոր), Սամվել Էլբակյանի (Համբո), Անահիտ Հարությունյանի (Նանի), Արթուր Գասպարյանի (Բազադ Արտեմ), Մարիամ Խաչոյանի (Նատո), Քրիստինե Թումասյանի (Դեդի), Արթուր Գրիգորյանի (Կինտո), Արեն Մկրտչյանի (Բադո), Մարիան Մարտիրոսյանի (Մաշենկա), Իրինա Ռոշչենայի (Էփեմիա), Հենրիխ Պետրոսյանի (Ալեքսանդր), Արամ Միքայելյանի (Վասո) համոզիչ կերպարանավորումները, որոնք ռեժիսոր-դերասան համատեղ ու նպատակամետ տքմանքի ցանկալի ու հաղթական պտուղներն էին: Շնորհավորում ենք երիտասարդ դերասանների հաղթանակը: Ողջունելով ներկայացման գլխավոր հերոսի՝ Գիքորի դերակատար,

ստուդիայի 2-րդ կուրսի ուսանողուհի Վարդուհի Էլբակյանի անդրանիկ բեմելը, ցանկանք նրան՝ սույն պատասխանատու դերակատարումով սկսված բեմական ճանապարհին անցնի նույնքան արժանապատիվ տքմանքով:

Մի քանի խոսք՝ պրեմիերայի հանդիսատեսի մասին: Ուրախալի էր, որ «Գիքորի» «դատը» հանձնվել էր նաեւ պատանի հանդիսատեսին: «Գիքորի» մարտի 29-30-ի ներկայացումները դիտեցին Բոլնիսի շրջանի Բոլնիս-Խաչեն, Մառնեուլի շրջանի Դամիա, Կարմիր գյուղ, Միրզաբեկա, Խոթոնի գյուղերի կրթօջախների, ինչպես նաեւ Թբիլիսիի թիվ 104 հայկական հանրային դպրոցի, «Հայարտուն» կրթա-մշակութային կենտրոնի նախակրթարանի սաները:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՂԱՅԱՆ
Լուսանկարը՝
ՎԱԼԵՐԻ ՀՈՒՆԱՆՅԱՆՑԻ

ՀԻՇԱՏԱԿ

ՄԱՀԱՅԵԼ Է ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ ՎԱԿԴԻՄԻՐ ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆԸ

ՆԱ ԾՆՎԵԼ ՈՒ ՄԵԾԱՑԵԼ ԷՐ ՄԱՌՆԵՈՒԼԻ ԾՐՋԱՆԻ ԱՂՔՈՐԹԻ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Կյանքից հեռացավ վաստակաշատ պատմաբան, հայագիտության բնագավառի ճանաչված կազմակերպիչ, գիտության վաստակավոր գործիչ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Վադիմիր Բախշիի Բարխուդարյանը:

Վադիմիր Բարխուդարյանը ծնվել է 1927թ., Վրաստանի Մառնեուլիի շրջանի Աղբյուրի հայաբնակ գյուղում: Սովորել է ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը, 1945-1950թթ.՝ Երևանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետը, ապա՝ Գիտությունների ակադեմիայի պատմության ինստիտուտի ասպիրանտուրան:

Վադիմիր Բարխուդարյանն աշխատանքային մկրտությունն ստացել է Հայաստանի պատմության պետական թանգարանում՝ որպես կրտսեր գիտաշխատող, ապա աշխատել է Հայաստանի Պատմության ինստիտուտում՝ որպես կրտսեր

գիտաշխատող, գիտքարտուղար՝ հասնելով մինչեւ ակադեմիկոս-քարտուղարի ու ԳԱԱ նախագահի օգնականի աստիճանի:

Նրա գլխավոր զբաղմունքը հայկական գաղթավայրերի, պատմագիտության եւ հայ-վրացական հարաբերությունների հիմնահարցերի մշակումն էր: Ակադեմիկոսը ավելի քան չորս տասնամյակ ծավալել է գիտական-կազմակերպական ակտիվ գործունեություն:

Նա արժանացել է բազմաթիվ պարգևների՝ ԽՍՀՄ Պատվո շքանշան, Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Սուրբ Սահակ - Սուրբ Մեսրոպ շքանշաններ, ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության ոսկե մեդալ:

Նա հաճախ էր այցելում հայրենի Աղբյուրի, հետաքրքրվում գյուղի հիմնադիրներով:

Մառնեուլիի շրջանի Աղբյուրի գյուղական համայնքը, դպրոցի ուսուցչական կոլեկտիվը իր խորին վիշտն ու ցավակցությունն են բերում Հայաստանի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս, ծնունդով Աղբյուրի գյուղից, տեղի հանրային դպրոցի առաջին շրջանավարտ, խոշոր գիտնական, հայրենիքի պատմության մկրտյալ

Վադիմիր Բախշիի ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆԻ

ընտանիքին, հարազատներին ու մերձավորներին:

«Վրաստան» թերթի աշխատակազմը վշտակցում է գիտության վաստակավոր գործիչ, Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս

Վադիմիր Բախշիի ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆԻ

մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում հանգուցյալի ընտանիքին, հարազատներին ու մերձավորներին:

	1	2		3		4		5			6		7
8					9								
10				11				12					
				13									
			14					15					
16				17	18								
			19	20			21	22			23	24	
25		26			27	28		29			30		
				31	32			33					
34								35					
				36				37		38			
39			40							41			
											42		
43		44					45	46					
		47		48	49				50				
				51									
52									53				
				54					55				

ԽԱՉՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1.Բերդ-ամրոց Վրաստանի Ախալ-ցիխե քաղաքում: 5.«Երբ կրակում են ...ները, մուսաները լռում են»: 9.Զրահապատ երկկենցաղ կենդանի: 10.Արական անուն: 12.Շատ վատ, շատ դժվար վիճակում: 13.Շատակեր առասպելական հերոս: 15.Հարավային Կորեայի մարաքաղաքը: 16.Քանդված, ավերված: 17.Ֆրանսիական հայտնի ֆիլմ «...», ... տյուլպան»: 19.Ավ.Խահակյանի գրող, գրականագետ թոռը՝ ... Խահակյան: 22.Մակերեսի չափման միավոր: 23.Անձնական դերանուն: 25.Հարավամերիկյան ե՛լ ծառ, ե՛լ պտուղ: 27.Խ.Աբովյանի «Վերքի» հերոսը ժողովրդի մոտ՝ «... բալասի»: 30.Հայոց Արշակունի թագավոր: 31.Ֆրանսիական քաղաք: 33.Հասարակական-քաղաքական կին գործիչ ... Հարությունյան: 34.Բջջային հեռախոսային կապի օպերատոր Վրաստանում: 35.Անշունչ առարկա: 36.Խորհրդային ֆիզիկոս Յուրի ...: 37.Համադասական շաղկապ: 39.Լրագիր, նաեւ տետրի կամ գրքի թուղթը: 41.Կոնդի, սափորի հունք: 43.Քաղաք Եմենում: 45.Հայ բանաստեղծ, «Կարոտ» երգի բառերի հեղինակ ... Վշտունի: 47.Լիճ Արեւմտյան Հայաստանում: 50.Ասորեստանի մայրաքաղաքը: 51.Կուսակրոն քահանա: 52.Անվանի դերասան ... Ներսիսյան: 53.Զկնորսի գործիք: 54.Վրաստանում ապրող ազգային փոքրամասնություն: 55.Երկարության չափման փոքր միավոր:

ՈՐԴԱՆԱՅՈՒՆ. 2.Օպերային հանրահայտ երգիչ, տենոր, Սարոյի դերակատարը «Ամուշ» օպերայում՝ ... Պետրոսյան: 3.Արմեն Տիգրանյանի հայտնի օպերան: 4.Իսրայելում բնակվող ազգ: 5.Վրաստանի Այազմա գյուղում ծնված հայ գուսան: 6.Հայդուկապետ Շահան ...: 7.Լեռնային գետ Ռուսաստանում: 8.Բուլղարուհի պայծառատես: 11.Թբիլիսիի Խոջիվանքի պանթեոնում թաղված մեծ վիպասանը: 14.Գրավատանը պահ տված իր: 18.Պայթուցիկ նյութ: 20.Յերոսուհի կինոռեժիսոր Ներսես Հովհաննիսյանի «Հարսնացուն հյուսիսից» ֆիլմում: 21.Վառ, մուգ գույն: 22.Խոտան, որակից զուրկ: 23.Հայ գրող Նար-Դոսի որդին, օպերային երգիչ ... Հովհաննիսյան: 24.Բայի ժամանակ: 25.Եկեղեցու վերնամասը: 26.Ուրիշ, այլ տեղ: 28.Լռվել, պապանձվել: 29.Եթովպիայի քաղաքամայրը՝ ... Աբեբա: 30.Ծեր, զառամ: 32.Հովի.Թումանյանի հեքիաթներից՝ «... Հուրին»: 38.Գյուղ Վրաստանի Ախալքալաքի շրջանում: 40.Յերոսուհի Շ. Ռուսթավելու «Ընծենավորում» ...թին: 42.Րաֆֆու պատմավեպերից՝ «... Բեկ»: 43.Կատաղի, մոլեգին: 44.Ինքնավար քաղաք-մարզ Անդրկովկասում: 45.Անաղ, ոչ աղի: 46.Ժխտական նախաձեռն: 48.Թունավոր օձ: 49.Բագրատունի թագավոր: 53.Երկարության չափ:

Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 6.Ֆրեդի: 8.Այլուր: 10.Անգղ: 11.Իսա: 13.Ագաթա: 14.Ցեմենտ: 16.Արվա: 17.Ցած: 19.Քաբուլ: 21.Փիս: 22.Ցան: 23.Նասա: 27.Կողբ: 29.Խմիչք: 32.Ասա: 33.Սակ: 35.Ոսկե: 36.Ծղարո: 37.Ալոց: 39.Բեմ: 42.Շքեղ: 44.Տոստա: 46.Սվազ: 49.Քուղ: 50.Կիրճ: 53.Ահոս: 54.Լադ: 55.Սոր: 56.Անոր: 57.Ալտ: 58.Պապա: 59.Ուր: 60.Արթ: 61.Լազ:

ՈՐԴԱՆԱՅՈՒՆ. 1.Ուրուգվայ: 2.Զինա: 3.Քաղցր: 4.Դյումա: 5.Պրինցիպ: 7.Դաթուն: 9.Ռա: 12.Ստաս: 15.Եփեսոս: 18.Ծոռ: 20.Բազիլ: 24.Ականջ: 25.Աղածո: 26.Թքել: 28.Քար: 30.Մոնե: 31.Չկա: 33.Սարք: 34.Կոճղ: 38.Ոլոք: 40.Մտահոգ: 41.Պտղատու: 42.Շոկ: 43.Եվրոպա: 45.Սուլլա: 47.Վան: 48.Զորո: 51.Իմալ: 52.ճրագ:

Խմբագիր՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աթոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge
E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

“ВРАСТАН”
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445